

[J. S. Foget.]

Man tager derimod Punkt 6 mindre højtideligt, thi dette lyder saaledes:

„Loven om Aktieselskaber underkastes en gennemgribende Revision med det Formaal at sikre Borgerne mod det usunde Spekulationsliv og i første Linie mod Direktørernes Spekulation i deres egne Selskabers Aktier.“

Dette Punkt synes man fuldkommen at have glemt, naar man er Vidne til de Arbejdsvilkaar, som Regeringen har givet Aktieselskaber og deres Direktører, med en gennemsnitlig Forrentning paa 15,8 pCt. og Tantième til Direktører, saaledes at Spritmonopolets Direktør kan hæve en Tantième paa over 50 000 Kr. hvert Aar. Man kommer uvilkaarligt til at smile, naar man læser Punkt 16 i Socialdemokratiets Programudtalelse. Heri lyder det:

„Forsikringsvæsenet samt monopol-lignende Industri- og Importvirksomheder overtages af Staten eller underkastes effektiv Kontrol til Sikring af Borgernes Interesser. For alle Erhvervsgrene tilvejebringes en offentlig Kontrol med Adgang til Regulering af Avancer og Priser.“
Naar man saa læser Det radikale Venstres Program fra Sønderborg i 1922, lyder det heri:

„Den enkeltes Ret til det fulde Udbytte af sit Arbejde søges sikret ved at lette Adgangen til Jordbrug og anden selvstændig Virksomhed og ved, at Samfundet griber ind over for Monopolvirksomheders og kapitalstærke Foretagenders Forsøg paa at udnytte Arbejdere og Forbrugere.“

Naar man nu ser, at disse to Udtalelser i Virkeligheden siger det samme, og ser, hvorledes netop denne Regering har givet Monopol paa Monopol med frit Spille- rum til at udnytte Arbejdere og Forbrugere, kommer man uvilkaarligt til at tænke paa Statsministerens Udtalelse om „de andre Kræfter“. Fælles for begge Regeringspartier har det været, at de har agiteret paa at ville sikre den arbejdende Del af Befolkningen mod Kapitalens Udbytning, men aldrig har vi set en Udvikling, der mere har ført Formuerne sammen paa ganske enkelte Hænder.

Sammenligner vi de skattepligtige Formuer i 1928—29 med de skattepligtige Formuer i 1937—38, ser vi, at Antallet af Formueejere, der ejer mellem 15 000 og 100 000 Kr., er gaaet ret stærkt tilbage, men Antallet af Formueejere med over 100 000 Kr. er gaaet meget stærkt frem. Der er blevet 2 571 Formueejere færre med Formuer paa

mellem 15 000 Kr. og 25 000 Kr.; der er blevet 3 573 Formueejere færre med Formuer paa mellem 25 000 Kr. og 50 000 Kr.; der er blevet 1 549 Formueejere færre med Formuer paa mellem 50 000 Kr. og 100 000 Kr.; men der er blevet 494 Formueejere flere med Formuer paa mellem 100 000 Kr. og ½ Mill. Kr., og der er blevet 52 flere Millionærer, end der var i 1928—29.

Det er denne Udvikling, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch karakteriserer paa den Maade, at man har lagt Byrder paa de stærke og har hjulpet de svage. Det blev altsaa Resultatet af den socialdemokratiske radikale Regeringspolitik, at de smaa Formueejere er blevet reduceret i Tusindtal, medens de store Formueejeres Antal er blevet forøget. Lægger vi Mærke til, hvilken Befolkningsgruppe det særligt er gaaet ud over, viser det sig selvsagt, at det er Landbruget.

Men samtidig meddeler Statsministeren paa Kongressen, at Byarbejdernes Timeløn er steget fra 48,3 Øre i 1914 til nu 1 Kr. 66 Øre for faglærte og 1 Kr. 39 Øre for ufaglærte. Det skulde altsaa være Resultatet af Samarbejdet mellem Kapital og Arbejderen, der her foreligger. Sammenligner man imidlertid 1929 med 1937, er Lønnen kun steget fra gennemsnitlig 1 Kr. 31 Øre til 1 Kr. 38 Øre, samtidig med at Pristallet er steget — maalt i Forhold til 1914 — fra 172 til 180, saa det synes altsaa, som om Arbejderen her har trukket det korte Straa, naar man tillige tager Hensyn til Arbejdsløsheden, der i Februar 1929 var 81 000 og i Februar 1939 over 150 000. Samarbejdet med Kapitalen har altsaa ikke givet Arbejderen yderligere Gevinst, men det har sikret ham omtrent *status quo*. Derimod har Landbruget haft et Formuetab paa mellem 2 og 3 Milliarder, hvori er indbefattet en direkte Merprioritering paa 1,03 Milliarder.

Man ser altsaa, hvem det er gaaet ud over: det er Landbruget, og det er de arbejdsløse. Og det Spørgsmaal, som nu til Valget uvægerligt vil lyde til de to Regeringspartier, er dette: Hvor længe vil Regeringen tage mere Hensyn til Kapitalen end til de arbejdsløse og Landbruget?

Statsministerens Kongrestale synes ikke at bebude nogen Ændring i Retningslinierne. Han ligefrem trygler Privatkapitalen om at anbringe Penge i nye Foretagender og henviser til, at en fortsat Udvikling af Industrien vil være et vigtigt Middel til at imødegaa Arbejdsløsheden, men over for Landbruget henviser han til fornyede henholdende Foranstaltninger om Gældssanering efter at have anvendt Akkordlovgivning, Henstands-